

Luonto ja luonnonhoito

Nuuksion kansallispuistossa

Natur och naturvård

i Noux nationalpark

7.-13.3.2019 Yleistötilaisuudet

Erikoissuunnittelija Tiina Kanerva

Specialplanerare Tiina Kanerva

#KESTÄVÄÄTEKOÄ

160
METSÄHALLITUS

Metsiä, soita, kallioita ja metsälampia

Mausteena lehtoja, jalopuita, laitumia

SAKTI-tietojärjestelmä	hehtaaria
Avokalliot, louhikot	246
Kangasmetsät	3933
Lehtometsät	70
Niityt, laitumet	99
Korvet, rämeet	673
Avosuot	51
Vedet	376
Tiet, linjat ja rakennetut maat, varastot ja sorapaikat	56
Inventoimatta	35
Yhteensä	5539

Suotuisa FV
Epäsuotuisa riittämätön U1
Epäsuotuisa huono U2

* EU:n erityisen tärkeä eli priorisoitu luontotyppi

Natura-luontotyppi (N2000)	koodi	ha	2013
Silikaattikalliot	8220	585	FV
Luonnonmetsät*	9010	803	U1
Lehdot	9050	69	U2
Raviini- ja rinnelehdot*	9180	< 1	U2
Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt*	6270	< 1	U2
Kosteat suurruohonityt	6430	< 1	U1
Hakamaat ja kaskilaitumet	9070	8	U2
Metsäluhdat		7	U2
Puustoiset suot*	91D0	376	U1
Keidassuot*	7110	27	U2
Vaihettumis- ja rantasuot	7120	30	U1
Letot	7230	< 1	U1
Lähteet ja lähdesuot	7160	< 1	U2
Humuspitoiset järvet ja lammet	3160	160	U1
Karut kirkasvetiset järvet ja lammet	3110	124	U1
Luontaisesti runsasravinteiset järvet	3159	73	U2
Pikkajoet ja purot	3260	4	U2

Skog, myr- och hällmark samt skogstjärnar

Dessutom lundar, ädla lövträd och betesmark

SAKTI-datasystem	Hektar
Öppen hällmark, blockfält	246
Moskog	3933
Lundar	70
Ängs- och betesmark	99
Skogskärr, mossar	673
Öppen myrmark	51
Vattenområde	376
Vägar, bebyggd mark, linje-, lager- och täktområden	56
Oinventerat	35
Sammanlagt	5539

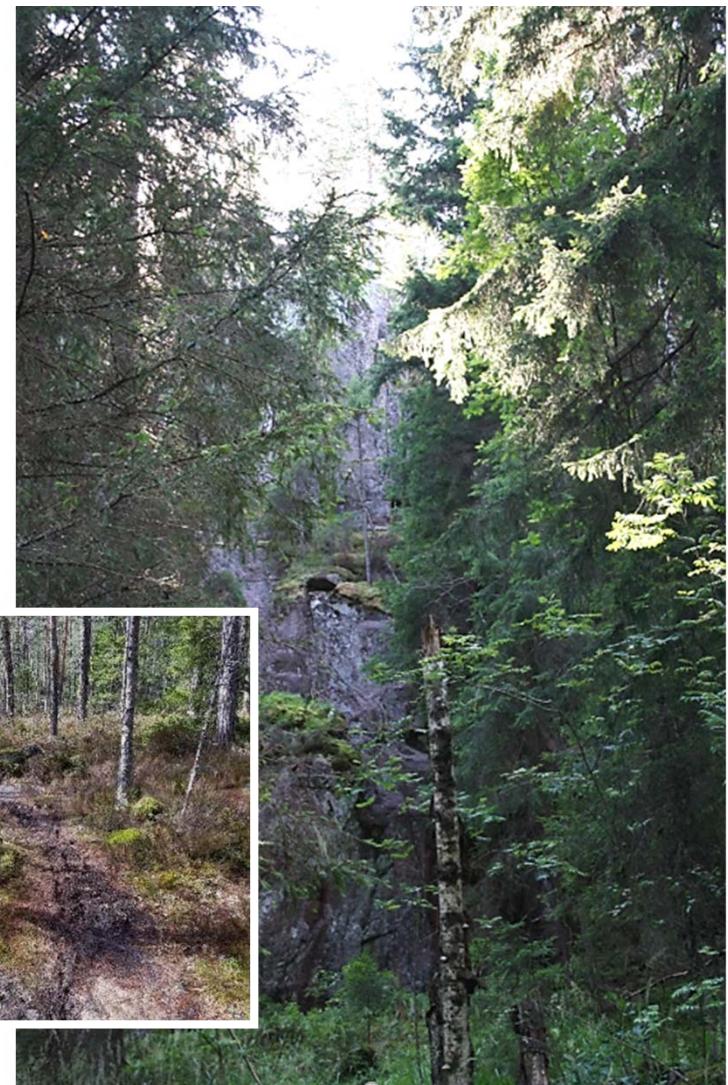
Natura-luontotyyppi (N2000)	koodi	ha	2013
Silikaattikalliot	8220	585	FV
Luonnonmetsät*	9010	803	U1
Lehdot	9050	69	U2
Ravinteini- ja rinnelehdot*	9180	< 1	U2
Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt*	6270	< 1	U2
Kosteat suurruohoniityt	6430	< 1	U1
Hakamaat ja kaskilaitumet	9070	8	U2
Metsäluhdat		7	U2
Puustoiset suot*	91D0	376	U1
Keidassuot*	7110	27	U2
Vaihettumis- ja ranta-suot	7120	30	U1
Letot	7230	< 1	U1
Lähteet ja lähdesuot	7160	< 1	U2
Humuspitoiset järvet ja lammet	3160	160	U1
Karut kirkasvetiset järvet ja lammet	3110	124	U1
Luontaisesti runsasravinteiset järvet	3159	73	U2
Pikkujot ja purot	3260	4	U2

Suotuisa FV
 Epäsuotuisa riittämätön U1
 Epäsuotuisa huono U2

* EU:n erityisen tärkeä eli priorisoitu luontotyppi

Avokalliot, louhikot, jyrkänteet Öppen hällmark, blockfält, stup

- N2000: Silikaattikalliot (8220): 585 ha **FV** 260ha
- LuTU 2018: säilyvä LC - silmälläpidettävä NT
- Yli 99 % kallioluonnon pinta-alasta ei ole uhanalaista
- Kuluminen, kiipeily, luvattomat nuotiot, roskaantuminen,
- osin umpeenkasvu: metsäpalojen puuttuminen, tyyppilaskeuma
- N2000: Klippvegetation på silikatrika bergslutningar (8220): 585 ha **FV**
- Hotbedömning av naturtyper 2018:
bestående (LC) - nära hotad (NT)
- Över 99 % av hällmarksarealen är inte hotad
- Slitage, klättringsverksahet, olovliga
eldplatser, nedskräpning
- Dels igenväxning: skogsbränderna minskat,
kvävenedfall

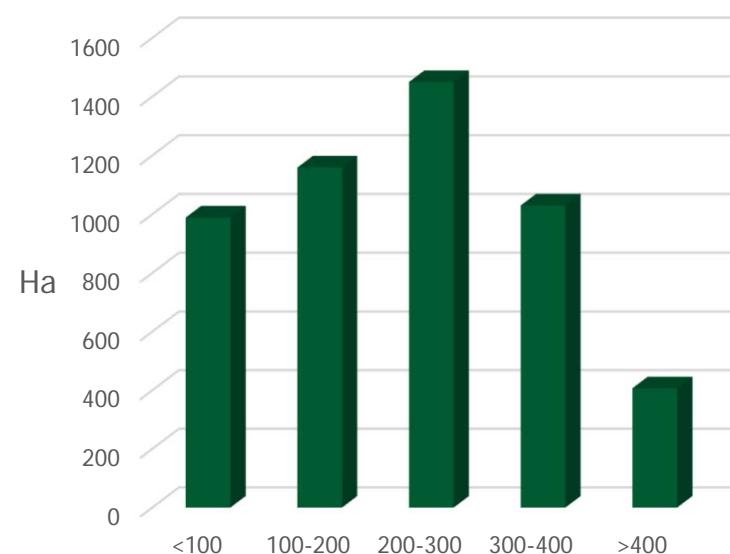

Puoston tunnusluokka / Information om trädbeståndet

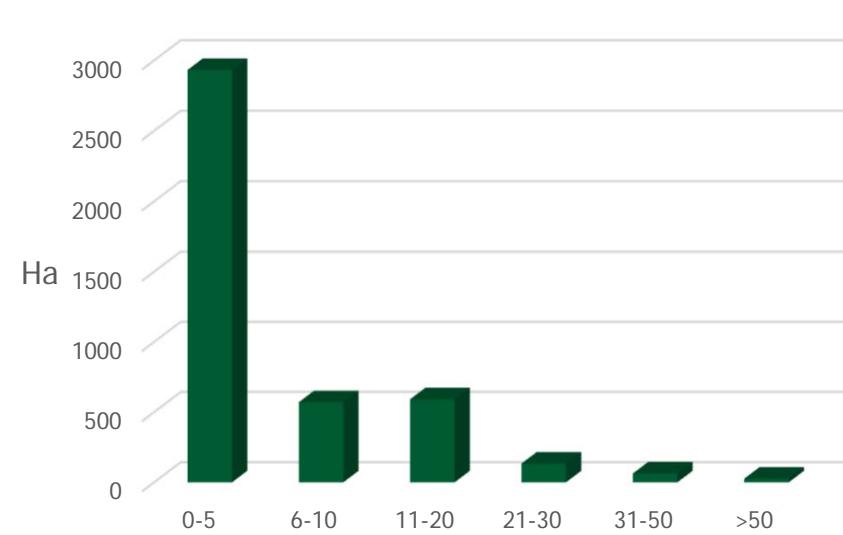

Puoston tunnuslukuja / Information om trädbeståndet

Puoston tilavuus /
Volym för trädbestånd

Lahopuun määrä /
Död ved

Kangasmetsät / Moskogar 3933 ha

- N2000: Luonnonmetsät* (9010) U1: 803 ha
- LuTU2018: silmälläpidettävä - äärimmäisen uhanalainen
- Erityisen uhanalaisia ovat vanhat ja karujen kasvupaikkojen kangasmetsät
- Kuollut puu, vanhat ja järeät puut, lehtipuut
- Metsäpalojen ja myrskyjen jälkeen luontaisesti syntyneet metsät

Metsien enallistamista tehty yhteensä n. 640 ha

- Pienaukotus, lahopuun tuottaminen
- Kaulaaminen, kaataminen kaivinkoneella tai sahaamalla
- Metsän polttaminen: 1996, 2010, 2011, 2012, 2015
- N2000: Västlig taiga* (9010) U1: 803 ha
- Hotbedömning av naturtyper 2018: nära hotad - akut hotad
- Speciellt hotade är gamla moskogar på karga växtplatser
- Död ved, gamla och stora trädexemplar, lövträd
- Skogsbestånd som uppkommit på naturlig väg efter skogsbränder och stormar

Restaurering av skogsmark sammanlagt ca 640 ha

- Röjning av små gläntor, skapande av död ved
- Ringbarkning, avverkning av träd med grävskopa eller genom att såga
- Naturvårdsbränning av skog: 1996, 2010, 2011, 2012, 2015

Lehdot

70 ha

- N2000: Lehdot (9050) U2 ja raviini- ja rinnelehdot*(9180) U2: yhteensä 69 ha
- LuTU2018: silmälläpidettävä(NT) - erittäin uhanlainen(EN)
- Lehdoista jäljellä Etelä-Suomessa murto-osa luontaisesta, syynä pellonraivaus, puulajisuhteiden muutokset, kuusettuminen sekä vanhojen puiden puuttuminen

**Lehtoja hoidettu Nuuksiossa n. 35 ha
Jalopuiden elinympäristöjä hoidettu n. 45 ha**

- Osa jätetään hoidotta
- Toistuva hoito korvaa luontaisia häiriöitä
- Pienaukotus, lahopuun lisääminen, alikasvoskuusien poisto
- Lehmusten istutus entiselle pellolle
- Högbackan istutetut tammet

Lundar

70 ha

- N2000: Örtrika näringssrika skogar med gran (9050) U2, Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner*(9180) U2: sammanlagt 69 ha
- Hotbedömning av naturtyper 2018: nära hotad (NT) - starkt hotad (EN)
- I södra Finland finns endast en bråkdel lundar kvar p.g.a. åkerröjning, en förändring avträdbeståndets artsammansättning, igenväxning av gran samt bisten av gamla träd

Vård av lundar i Noux ca 35 ha

Vård av livsmiljöer för ädla lövträd ca 45 ha

- Vissa områden lämnas oskötta
- Kontinuerlig vård ersätter naturlig störning
- Röjning av små gläntor, skapande av död ved, röjning av gran
- Plantering av lind på gammal åker
- Planterade ekar i Högbacka

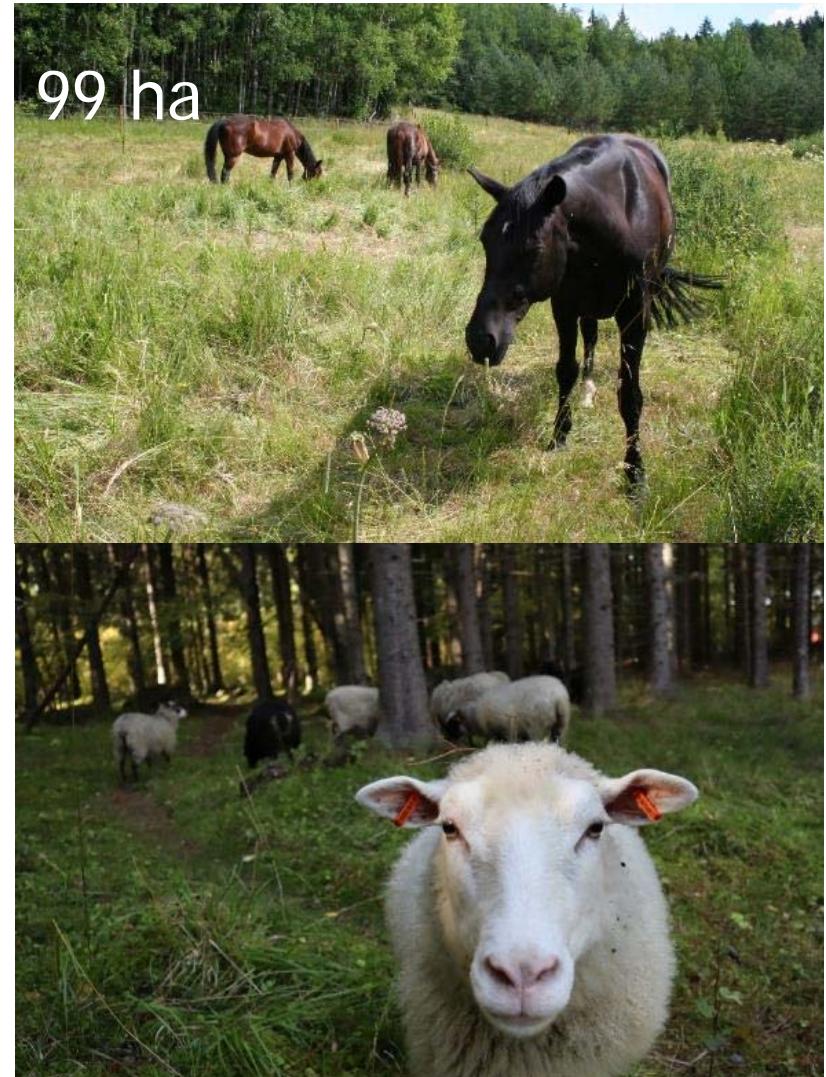
Niityt, hakamaat ja entiset pelot Ängar, hagmarker och gamla åkrar

- N2000: Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt*(6270) U2:<1ha
- N2000: Kosteat suurruohoniityt (6430) U1: <1 ha
- N2000: Hakamaat ja kaskilaitumet(9070) U2: 8 ha
- LuTU2018: perinnebiotooppityypit ovat äärimmäisen uhanalaisia (CR)
- umpeenkasvu laidunnuksen ja niiton loputtua, pellonraivaus, metsittäminen

Nuuksion kansallispuistossa laidunnetaan tai niitetään lähes 50 hehtaaria vuosittain

- N2000: Artrika torra-friska låglandsgräsmarker*(6270) U2:<1ha
- N2000: Högorstsängar (6430) U1: <1 ha
- N2000: Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ(9070) U2: 8 ha
- Hotbedömning av naturtyper 2018: vårdbiotoperna är akut hotade (CR)
- Igenväxning efter att bete och slätter upphört, åkerröjning samt plantering av skog

Årlig slätter och bete på närmare 50 ha
i Noux nationalpark

Korvet ja rämeet 673ha - Avosuot 51 ha Skogskärr och tallmossar 673ha - Öppen myrmark 51 ha

N2000:

Puustoiset suot* (91D0) U1: 376 ha

Keidassuot*(7110) U2: 27 ha

Vaihettumis- ja rantasuot (7120)U1: 30ha

Letot (7230) U1: < 1 ha

Lähteet ja lähdesuot (7160) U2: < 1ha

Metsäluhdat (9080) U2: < 1ha

- LuTu2018: säilyvä - äärimmäisen uhanalainen - lähteiköt!
- yli 50 % suotyypeistä uhanalaisia ja 20 % silmälläpidettäviä

N2: Skogbevuxen myr* (91D0) U1: 376 ha

N2: Högmossar*(7110) U2: 27 ha

N2: Öppna svagt välvdä mossar, fattigkärr, intermediära kärr, gungfly (7120)U1: 10ha

N2: Rikkärr (7230) U1: < 1 ha

N2000: Mineralrika källor och källkärr (7160) U2: < 1ha

N2000: Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080) U2: < 1ha

- Hotbedömning av naturtyper 2018: bestående - akut hotad - källkomplex!
- Över 50 % av alla myrtyper är hotade och 20 % nära hotade

Nuuksion suurin avosuo Soidinsuo
Soidinsuo är den största öppna myren i Noux

Korvet ja rämeet 673ha - Avosuot 51 ha Skogskärr och tallmossar 673ha - Öppna myrar 51ha

Soiden ennallistamista tehty 218 ha

- Vesitasapainon palauttaminen
- Kasvillisuuden ja eläimistön palauttaminen
- Kuivattamisen jälkeen kasvaneen puoston poisto
- Ojen tukkiminen koneellisesti
- Ojen patoaminen

Yksi lähde ennallistettu

- Kaivosta lähteeksi takaisin

Restaurering av myrar sammanlagt 218 ha

- Mål att återställa myrens hydrologin, flora och fauna
- Fällning av träd som kommit upp efter att myren torkat ut
- Diken dämmes upp med maskinellt
- Lägga igen diken

En källa är restaurerad

- Från brunn till källa

Järvet, lammet ja purot 376 ha

N2000:

- Humuspitoiset järvet ja lammet (3160):
- 160 ha (U₁)
- Karut kirkasvetiset järvet ja lammet (3110):
124 ha (U₁)
- Luontaisesti runsasravinteiset järvet (3159):
73 ha (U₂)
- Pikkujot ja purot (3260) (U₂)

- LuTu2018: säilyvä - vaarantunut
- Sisävesistä uhanalaisimpia ovat virtavedet ja lähteiköt
- Rantarakentaminen, lähiympäristön hakkuut, ojituukset
- Nuksion järviylänkö yhtenäinen valuma-alue
- Valuma-alueen maankäytön välilliset vaikutukset: metsien avohakkuut, maanmuokkaus ja lannoitus sekä maatalous muuttavat välillisesti virtaamia ja aiheuttavat liettävää ja rehevöittävää ravinne-, kiintoaines- ja humuskuormitusta

Sjöar, tjärnar och bäckar 376 ha

N2000:

- Dystrofa sjöar och småvatten (3160):
- 160 ha (U1)
- Oligotrofa mineralfattiga sjöar (3110):
124 ha (U1)
- Naturligt eutrofa sjöar (3159):
73 ha (U2)
- Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) (U2)

- LuTu2018: bestående (LC) - sårbar (VU)
- Av naturtyper bestående av sötvatten är de rinnande vattendragen och källkomplexen de mest hotade
- Byggnation och skogsavverkningar på stränderna samt dikningar
- Noux högplatå är ett enhetligt tillrinningsområde
- Markanvändningen på tillrinningsområdet inverkar indirekt: kalavverkning, markbearbetning och gödsling av skog samt jordbruksmark ändrar på vattenflödet och ökar belastningen av näring- och humusämnen samt fasta partiklar som förorsakar övergödning och försämring av vattendragen.

Järvet, lammet ja purot 376 ha Sjöar, tjärnar och bäckar 376 ha

Puroja enallistettu Nuuksiossa (11 ha)

- Osa Myllypuron uomasta palautettu vanhaan uomaansa ennen oikaisua
- Kutupaikojen soraistusta

HUOM! Matalajärvestä erillinen tilaisus

11.4. 2019 klo 17:30 - 20:00 Bembölen kahvituvassa

Restaurering av bäckar (11 ha)

Bäckar har restaurerats i Noux (11 ha)

- En del av Kvarnbäckens fåra har återfått sträckningen den hade före uträtningen
- Utplacering av grus på lekplatser
- Restaurering av lekbottnar

OBS! Ett skillt informationsmöte om Grundträsk 11.4.2019 kl 17.30-20 i Bemböle kaffestuga

Mitä tästä eteenpäin ?

Luonnon hoito- ja ennallistamissuunnitelmia

- Myllypuron luonnontilan kunnostussuunnitelma 1997
- Ennallistamissuunnitelma 1999
- Ennallistamis- ja luonnonhoitosuunnitelma 2004
- Perinneypäristöjen hoitosuunnitelma 2010
- Nuuksion uusien alueiden ennallistamis- ja luonnonhoitosuunnitelma 2013
- Matalajärven kunnostustyösuhde 2010-2012.
- Matalajärven kannaksen ja Bånbergetin aarnialueen luonnonhoitosuunnitelma 2010
- Jalopuiden hoito. Suunnitelma päivitetty 2015

Toteutetut ja toteuttamattomat lh-työt - ei sis. Matalajärveä

	Tehty (ha)	Tekemättä (ha)
Soiden ennallistaminen	218	54
Metsien ennallistaminen	641	25
*kulon jäljittely	5 kpl	3-5 v välein
Lehtojen hoito	35	1
Jalopuut	44	50
Lehtipuualtaisuuden ylläpitäminen	20	?
Perinnebiotoopit	48	Jatkuvaan
Lajin elinymp. hoito	6,3	5
Vieraskasvien ja -puiden poisto	10	Jatkuvaan
Lähteiden ennallistaminen	1 kpl	2 kpl
Purouoman ennallistaminen	11	6
Tien ennallistaminen	2,3 km	
Padotun lammen ennallistaminen		2 kpl

Vad händer i framtiden ?

Skötsel- och naturvårdsplaner

- Myllypuron luonnontilan kunnostussuunnitelma 1997
- Ennallistamissuunnitelma 1999
- Ennallistamis- ja luonnonhoitosuunnitelma 2004
- Perinneypäristöjen hoitosuunnitelma 2010
- Nuuksion uusien alueiden ennallistamis- ja luonnonhoitosuunnitelma 2013
- Matalajärven kunnostustyösuhde 2010-2012.
- Matalajärven kannaksen ja Bänbergetin aarnialueen luonnonhoitosuunnitelma 2010
- Jalopuiden hoito. Suunnitelma päivitetty 2015

Gjorda och ogjorda naturvårdsarbeten - ej Grundträsk

	Gjort (ha)	Ogjort (ha)
Restaurering av myrar	218	54
Restaurering av skog	641	25
*imitering av skogsbrand	5 st	3-5 års mellanrum
Skötsel av lundar	35	1
Ädla lövträd	44	50
Upprätthållande av lövträdsinslag i skog	20	?
Vårdbiotoper	48	kontinuerligt
Skötsel av arters livsmiljöer	6,3	5
Borttagning av invasiva främmande arter	10	kontinuerligt
Restaurering av källor	1 st	2 st
Restaurering av bäckar	11	6
Återställande av väg		2,3 km
Restaurering av uppdämd sjö		2 st

KIITOS! - TACK!

- Tiina Kanerva
- Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut
- Forststyrelsen, Kustens och huvudstadsregionens naturtjänster
- tiina.kanerva@metsa.fi

